

[Landbrugsministeren]

driftsudgifter på ca. 12,7 mill. kr. og indtægter i form af kontrolgebyrer på ca. 3,9 mill. kr., svarende til en indtægtsdækning på ca. 40 pct. af udgifterne til de kontrolopgaver, for hvilke der er lovhjemmel til at oppebære indtægter.

Som led i regeringens bestræbelser på at genoprette landets økonomi er det besluttet, at landbrugsministeriet skal gennemføre besparelser eller indtægtsforøgelser i 1984 på i alt 40 mill. kr. Jeg har fundet, at det måtte være i gartnerierhvervets og landbrugserhvervets interesse, at disse budgetforbedringer ikke blev gennemført ved en reduktion af bevillingerne til de under ministeriet henhørende forsøgs-, forsknings- og kontrolinstitutioner, men at det i første omgang blev pålagt erhvervene at betale 100 pct. for de serviceydelser, de modtager fra de under ministeriet henhørende kontrolinstitutioner.

Jeg vil gerne samtidig pege på, at den del af gebyrforhøjelserne under plantetilsynet, der direkte berører udførselen af frugt og grønsager m.m., kun beløber sig til ca. 600.000 kr. i form af forhøjet gebyr for udstedelse af henholdsvis plantesundhedscertifikater og EØF-kontrolattester, medens de resterende gebyrforhøjelser, der er pålagt gartnerierhvervet, efter ønske fra Dansk Erhvervsgartnerforenings side vil blive pålagt omsætningen af alle planter til videredyrking, herunder såvel salg på hjemmemarkedet som til eksport.

For så vidt angår de forhøjede gebyrer for tilsynets kontrol med kartofler, vil disse blive dækket af kartoffelafgiftsfonden.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 87:

Forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret 1983.

(Fremsat 24/2 84).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Maisted (FP):

Finansministerens forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret 1983 er en statusrapport over den økonomiske politik, regeringen har ført, og der er helt bestemt mange

gode ting at rose regeringen for, idet man jo har nedbragt underskuddet væsentligt på statens budgetter. Men det er altså stærkt bekymrende, hr. finansminister, at det først og fremmest er sket ved, at man har fået 15 mia kr. mere ind i de offentlige kasser. Jeg vil godt sige, at det da er en fordel, at udgifterne kun er steget med 1,4 mia kr. i forhold til den finanslov, man oprindeligt opererede med. Det viser, at skattegrundlaget – det er også det problem, vi har med kommunerne, der har fået for mange penge i kasserne – har været langt større på en række poster, end man har forventet.

Det viser også en anden ting, nemlig at man risikerer at få et tilbageslag, i det øjeblik befolkningen og virksomhederne opdager, at det økonomiske opsving betyder, at de skal aflevere betydelig flere midler til de offentlige kasser, uden at der er sket reelle besparelser på de offentlige budgetter. Opgørelsen over personaletallet viser, at der er sket en stigning i de offentligt ansattes antal, og ligeledes er der sket en stigning i lønningerne ud over, hvad man havde forestillet sig.

Det er vigtigt for regeringen, at man tager fat på disse problemer, for det reelle er, at man har opkrævet flere skatter hos virksomhederne og befolkningen, end man oprindeligt havde kalkuleret med. Det er i og for sig en ejendommelig debat, man fører om, at man skal tage midler fra amter og kommuner, der vitterlig tilhører befolkningen. De har betalt for meget i skat, det er det, der er sagen, og derfor har man pludselig en øget likviditet i de offentlige kasser. Man burde tilbagebetale pengene fremfor at båndlægge dem.

Jeg advarer altså regeringen imod, at man ikke – tilsyneladende ikke – foretager sig tilstrækkeligt over for det, der hedder driftsudgifterne i den offentlige sektor, men blot øger indkomsterne i forbindelse med et økonomisk opsving. Det kan hurtigt tage en ende.

Finansministeren (Christophersen):

Jeg forstod, at hr. Maisted havde det lidt svært, for på den ene side ville han selvfølgelig gerne rose regeringen – det skal jeg i øvrigt sige tak for – på den anden side ville han gerne holde fast ved, at der stadig er nogle store problemer. Det kan jeg egentlig

[Finansministeren]

godt medgive ham, det er der naturligvis. Vores underskud er fortsat alt for stort.

Den fremstilling, hr. Maisted giver af, hvad der er sket i 1983, er nu ikke helt korrekt. Hr. Maisted kan sikkert huske, at da regeringen trådte til, måtte man vurdere det sådan, at den finanslov, den tidligere regering havde fremlagt, ville medføre et underskud i 1983 på 80 mia kr. Derefter stillede jeg en lang række ændringsforslag her i folketinget. Langt de fleste af dem blev vedtaget med det resultat, at statens udgifter i 1983 blev nedsat med over 17 mia kr. Som følge heraf kunne vi i december 1982 i denne sal vedtage et finanslovsforslag, der ikke havde et underskud på 80 mia kr., men på 68,5 mia kr. Den omstændighed medførte sammen med regeringens indkomspolitik, som blev gennemført både af det radikale venstre og fremskridtspartiet efter nogen overvejelse, at vi opnåede et meget betydeligt rentefald. Vi opnåede, at en betydelig optimisme bredte sig i den danske befolkning med det resultat, at den økonomiske vækst i 1983 blev stærkere, end vi havde håbet på, og det førte ganske naturligt til, at skatte- og afgiftsindtægterne automatisk steg. Det var ikke noget, vi vedtog her i salen at de skulle gøre, men de steg som følge af, at indtjeningen blev bedre. De steg som følge af, at omsætningen blev bedre. Det er denne forbedring af den økonomiske aktivitet, der har givet staten en yderligere merindtægt på 15 mia kr.

Det synes jeg kun vi har grund til at glæde os over. Det er ikke penge, som er udskrevet ekstra på skatteborgerne. Det er simpelt hen normale skatter og afgifter, der går ind i et større omfang, fordi det går bedre i Danmark, og det er altså takket være det, at underskuddet kom helt ned på 55,5 mia kr. Jeg kan ikke huske noget tidspunkt - ja, umiddelbart efter statsbankerotten i 1813 kan det da godt være, at man på samme måde sanerede statens underskud, men ellers har jeg ikke noget historisk eksempel på, at statens underskud i Danmark er gået så dramatisk ned fra et år til et andet. Det forventede underskud blev reduceret, hr. Maisted, med 24,5 mia kr. Det er et meget stort beløb, som hr. Maisted i øvrigt selv har været med til i høj grad at fremskaffe, så lad os glæde os over det.

Jeg kan i øvrigt nu, hvor jeg har lejligheden til det, oplyse, at det underskud, vi bud-

getterer med i år, omkring 54 mia kr., så vidt jeg kan se ikke kan holde, men formentlig vil blive noget mindre. Det kan vi se allerede nu, fordi det ligger sådan, at arbejdsløhestallene for 1984 synes at være endnu mere for nedadgående, end vi kunne sige bare for 2 måneder siden. Det betyder også, at statens underskud i 1984 bliver mindre. Meget tænkeligt bliver underskuddet i 1984 dermed mindre, end det var i 1982, det sidste år, hvor vi havde en socialdemokratisk regering.

Maisted (FP):

Jeg kan selvfølgelig sammen med finansministeren glæde mig over, at socialdemokratiet ikke fik lov til at fortsætte den politik, de tilsyneladende havde lagt op til i efteråret 1982. Det er klart, det vidste jo enhver, at det var uholdbart, selv socialdemokraterne var det gået op for, og derfor gik de deres vej.

Det er lidt af et skinproblem. Man kommer med en prognose i efteråret 1982, hvorefter underskuddet ville være nogle og halvfems milliarder kroner, og så griber man ind og nedbringer det væsentligt. Ja, hvad ellers? Det er klart. Selv socialdemokraterne kunne se, at den gik altså ikke. De valgte bare den løsning, at de opgav ævred, forlod skuepladsen og overlod det til den nuværende regering.

Jeg er helt enig med finansministeren i, at det var godt, at vi fik etableret et samarbejde, sådan at vi undgik disse katastrofale tal på finansloven. Men vi bliver nødt til, som statsministeren siger, at spille bolden videre. Det er en kendsgerning, at vi stadig væk har et enormt underskud på statens budgetter. Det, jeg advarer imod, er, at man fastholder det meget høje skatte- og afgiftstryk, sådan at det bremser den økonomiske udvikling, idet befolkning og dansk erhvervsliv opdager, at de skal aflevere temmelig meget til de offentlige kasser. Hvis der er logik i, at et økonomisk opsving har en selvforstærkende virkning, så ville det jo være rimeligt, at man gav skattelettelser i denne situation ud fra den betragtning, at så fik man yderligere et økonomisk opsving, og så fik man selv med et lavere skattetryk en rimelig gevinst til de offentlige kasser.

Men man har rent faktisk ikke ændret driftsudgifterne; der sker fortsat en stigning i personaletallet, som jo er et udtryk for drifts-

[Maisted]

udgifterne i den offentlige sektor. Det har man ikke fået gjort noget reelt ved. Det er ikke blot noget, jeg og fremskridtspartiet finder på. Det kan man daglig læse i aviserne. Det er den væsentligste kritik, der fremføres for øjeblikket fra alle sider uden for den offentlige sektor, nemlig at det er her, man vitterlig skal sætte ind og forbedre tingene i næste omgang, altså ikke ved at øge skatter og afgifter, men ved at foretage reelle driftsbesparelser.

Finansministeren (Christophersen):

Jeg vil gerne rette en misforståelse. Skatte- og afgiftstrykket er faktisk ikke steget fra 1983 til 1984. Det ved hr. Maisted i øvrigt godt, for det er efter aftale med fremskridtspartiet og det radikale venstre, at skatte- og afgiftspolitikken for 1984 er blevet sådan tilrettelagt, at der rent faktisk sker en nedgang i skatte- og afgiftstrykket på omkring $\frac{3}{4}$ pct. Man kan sige, at det ikke er meget. Det indrømmer jeg. Det varer 60 år, inden vi helt holder op med at betale skatter og afgifter, så det vil hverken hr. Maisted eller jeg få megen glæde af, men trykket går dog nedad.

Men vi skal også være opmærksom på, hvor nødvendigt det er at holde den rigtige balance i vores økonomi. Det nytter ikke noget, at vi prøver at sætte vores økonomi i gang først og fremmest ved at stimulere det private forbrug, for der er ikke megen produktion, og der er ikke megen valutaindtjening til Danmark af det private forbrug, f.eks. ved at prisen på kostbare, importerede varer går i vejret. Opgaven må først og fremmest være at sikre, at de virksomheder, som skal skabe arbejdspladser, som skal kunne konkurrere, og som skal være i stand til at gennemføre investeringer, ikke plages af højere skatter og afgifter. Jeg tror, at hr. Maisted vil være enig med mig i, at det er et punkt, hvor regeringen meget håndfast har sagt fra, f.eks. over for socialdemokratiets ønske om at forhøje aktieselskabsskatten.

Må jeg om driftsudgifterne sige, at hvis man ser på de statslige driftsudgifter, så kan man ikke nøjes med at se på personaletallet; man er nødt til at se på de samlede driftsudgifter, og dér er der fortsat både i 1983 og her i 1984 tale om en begrænsning af de egentlige driftsudgifter. Hvis vi går til amter og kommuner, vil man også nu kunne se, at

den årlige ganske betydelige personaleforøgelse stort set er holdt op, og det er udtryk for, at regeringen meget vel er klar over, at vi også på driftsområdet skal være meget, meget tilbageholdende.

Så jeg tror, at hr. Maisted, når han nu læser tillægsbevillingslovforslaget og sammenligner det med finanslovforslaget for 1984, vil kunne se – trods al bekymringen – at vi er på vej i den rigtige retning.

(Kort bemærkning).

Kaj Poulsen (S):

Jeg synes nok, at når ministeren og hr. Maisted har en diskussion, så er træerne ved at vokse ind i himlen: indtjeningen er steget, det er gået godt, der har været faldende skatter osv. Vi skal om et øjeblik behandle et forslag her, når denne tillægsbevillingslovdebate er færdig. Der er der nogle mennesker, der ikke har haft en stigende indtjening. Vi har set på LO-området, at der har været et direkte reallønsfald. Alligevel kan ministeren stå flot og sige, at indtjeningen er steget, og at det er baggrunden for den voldsomme stigning i forbruget. Det kunne nok være interessant, hvis ministeren ville fortælle folketinget, hvad den virkelige grund er.

Det faldende skattetryk, ministeren er inde på, er jo en debat, vi har haft her i folketinget mange gange. Er sandheden ikke, hr. minister, at regeringen sammen med fremskridtspartiet og det radikale venstre har forøget erhvervenes omkostninger på timelønssiden med 9 pct.? Det indgår ikke i skattetrykket. Er det ikke simpelt hen sådan, at man har lagt omkostningerne over på erhvervslivet på det område? Det er i hvert fald det, der fremgår af de økonomiske vismænds oplæg til diskussionen i det økonomiske råd den 13. december sidste år.

Jeg synes, at man skal passe lidt på, hvor meget træerne vokser ind i himlen i en debat som denne.

(Kort bemærkning).

Maisted (FP):

Jeg vil godt sige til hr. Kaj Poulsen, at uanset om – det er selvfølgelig korrekt – der er sket en omkostningsstigning, så er selskabsskatterne ikke desto mindre steget med

[Maisted]

1,1 mia kr. Det er udtryk for, at der har været stigende indkomster.

Det, jeg stadig væk vil slå et slag for, er, om vi kunne få regeringen med på den tanke, at man nedsætter skatten på arbejdskraft, altså indkomstskatten, ganske enkelt ud fra den betragtning, at så vil løntrykket falde. Det vil betyde faldende omkostninger for virksomhederne, og så giver man dem en økonomisk impuls, og så ser det ud til, at man får et overskud på andre poster ad den vej. Jeg mener bestemt, at det ville være et fornuftigt økonomisk tiltag, som regeringen skulle overveje.

Finansministeren (Christophersen):

Den sidste tanke er en skøn tanke, som jeg rent personlig har meget stor sympati for, men det forudsætter selvfølgelig, at vi har de midler til rådighed. Jeg er for tiden lidt mere optaget af at få underskuddet ned end at få skatten ned, men det kan vi da forhåbentlig i de kommende år få lejlighed til regelmæssigt at arbejde med.

Hr. Kaj Poulsen undrer sig over, hvordan indtjeningen kan være steget, når der er sket et reallønsfald. For det første er reallønsfaldet ikke særlig stort. For det andet, hr. Kaj Poulsen, er det, fordi det gik bedre i 1983, end man forudså at det ville gå, dengang der stadig var en socialdemokratisk regering. Det er helt naturligt, jeg nævner det bare her. Det betød altså, at indtjeningsmulighederne blev noget bedre, end hvis hr. Kaj Poulsens partifæller havde haft mulighed for at fortsætte. Det er også noget af det, tillægsbevillingsforslaget fortæller om. Det gik bedre, efter at regeringsskiftet havde fundet sted. Det betyder ikke, at der ikke er problemer, det er der i allerhøjeste grad, men de er altså blevet lidt mindre.

Så kan jeg oplyse, at de meromkostninger, erhvervslivet har fået pålagt f.eks. i form af højere bidrag til arbejdsløsheds-kasserne, indgår i beregningerne af skattetrykket. De indgår udtrykkelig i beregningerne af skattetryk- ket. Om det er en skat, kan vi strides om, men det ændrer altså ikke ved, at det indgår i de beregninger.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til finansudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 101:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v. (Ændring af reguleringsbestemmelser).
(Fremsat 7/3 84).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Kaj Poulsen (S):

Dette forslag til lov om ændring af taksterne for udbetaling af arbejdsløshedsforsikring er et forslag, som af en eller anden grund er kommet frem efter valgkampen, måske på baggrund af, at der har været ført nogle forhandlinger om regulering.

I indledningen til bemærkningerne skriver arbejdsministeren:

»Regeringen ønsker at støtte de medlemmer af arbejdsløshedsforsikringen, som økonomisk er dårligst stillet.«

Så tænker man: åh, hvor har vi en god minister! Hvor er hun god! Hvis man omsætter den gode vilje, ministeren har givet udtryk for både i bemærkningerne til forslaget og i fremsættelsestalen, ja, hvad er så godgørenheden for de her mennesker, der er dårligst stillet? Fra 5 kr. til 6 kr. 60 øre om dagen. Og så har ministeren helt bevidst undladt at hjælpe de mennesker, der er dårligst stillet i forhold til den her lovgivning, nemlig de mennesker, der er på dimittendsatsen. De skal ingen regulering have.

Jeg må sige, at det er yderst skuffende med denne, skal vi kalde det floplyrik, regeringen indleder sit forslag med, når man ser, hvad det drejer sig om. Det er et overordentlig beskedent skridt i den rigtige retning, men vi finder, at dette skridt er for beskedent.